

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΘ' - ΤΕΥΧΟΣ 115
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010

Περί
ἀλεκτοροφωνίας
καί ἄλλων
τινῶν φωνῶν
ἐκ τῶν
κυριονύμων
ἀμπελώνων
τῆς Ἀφρικῆς...

Ἐπισκόπου Γρηγορίου
Μητροπολίτου Καμερούν

*Ἐπιστολή πρὸς συμπρεσβυτέρους,
συνδιακόνους καὶ ἀδελφούς
ἀγαπῶντας τὴν Ἐπιφάνειαν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

εβαστοὶ συμπρεσβύτεροι, συνδιάκονοι καὶ ἀδελφοί,

Ἐδῶ, κοντὰ στὸν Ἰσημερινό, τὰ τροπικὰ βράδια εἶναι παράξενα... δέν εἶναι σάν τὰ βράδια τῆς πατρίδας μας. Σκοτεινιάζει ξαφνικά, σχεδόν ἀπροειδοποίητα, καὶ τὸ σκοτάδι εὐνοεῖ τὴν περισυλλογὴ καὶ τὴν προσευχή.

Οἱ ἀτέλειωτες νύκτες γίνονται ἐργαστήρια σκέψεων, ἀναθεωρήσεων, ἀποφάσεων καὶ ἐξομολογήσεων.

Πάντα δυσκολευόμουν νὰ ἐξομολογηθῶ ὄχι μόνον τὰ λάθη μου καὶ τίς ἀπερισκεψίες μου ἀλλὰ καὶ ὅ,τι μ' ἀπασχολοῦσε, τίς ἀγωνίες μου, τίς ἀπογοητεύσεις μου, τίς προσδοκίες μου, τίς σκέψεις μου γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν -κατὰ δύναμιν- προσπάθειά μας μέσα στό μοναδικό μυστήριο τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, τὰ προβλήματα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου πού διαπίστωνα καὶ πού μέ βάραιναν, τὴν κάθε ἀποτυχία ἢ ἀστοχία μου πού αὔξανε τὸν ὄγκο αὐτῶν τῶν προβλημάτων.

Κατὰ τὴν ταπεινὴ πορεία μου -ἐδῶ καὶ μιά πενταετία- στὴν Ἀφρικανικὴ Ἡπειρο καὶ ἰδιαίτερα στὴν Κεντρικὴ Ἀφρικὴ μέ κέντρο τὴ φιλόξενη χώρα τοῦ Καμερούν, ἀπεκόμισα πολλὰς ἐμπειρίες τίς ὁποῖες κατὰ καιροὺς ἔχω μοιρασεῖ μέ τοὺς ἀναγνώστες τῶν διαφόρων ἱεραποστολικῶν περιοδικῶν ἐκδόσεων καὶ τοὺς φίλους -σὲ διάφορες συνάξεις- τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου, μὰ ἐκ τῶν πραγμάτων δέν εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ καταγραφοῦν ὅλες οἱ ἐμπειρίες καὶ τὰ παθήματά μας.

Εὐλογητός ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν πού μᾶς ἐνισχύει μέ τὸν δικό Του τρόπο καὶ ἐλαφραίνει τὸν σταυρὸ μας. Διότι ἀδελφοί μου ἅγιοι, περὶ σταυροῦ πρόκειται.

Ἐνας σταυρός μέ δυσεύρετους Κυρηναίους στό

λιθόστρωτό του. Ἔνας σταυρός πού πάντα ἀναλογίζεσαι, «θά ἀντέξω στό ἐπόμενο βῆμα;», «ἄν πέσω τί θά γίνει;».

Θά τό περιέγραφα καί κάπως διαφορετικά γιά νά γίνω πιό κατανοητός.

Ἔχοντας τήν εὐθύνη μιᾶς ἱεραποστολικῆς Μητροπόλεως συνεχῶς εὐρίσκομαι ὑπό τό κράτος ἑνός «ἄγχους», ἄν μοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκφρασις.

Ἔνα «ἄγχος» πού τό μοιράζομαι μέ τόν Πατριάρχη μου καί τοὺς συνεπισκόπους καί συμπρεσβυτέρους μου στήν Ἀφρική, θά τό χαρακτηρίζω ὡς τό «ἄγχος τοῦ σπορέως».

Θά καρποφορήσουν ἄραγε οἱ προσπάθειές μας; Ὁ σπόρος τῆς πίστεως πού σπείραμε, ἔπεσε σέ «ἀγαθή γῆ»;

Θά ὑπάρξει καρποφορία; Καί ἄν ὄχι, τί θά γίνει;

Κι ἄν καταπιγεῖ ἡ σπορά ἀπό τά «ζιζάνια»; Καί «τί θά κάνουμε μέ τά ζιζάνια;» -(διότι περὶ ἀνθρωπίνων ζιζανίων πρόκειται).

Δέν ἄγνοῶ ποτέ τήν παρουσία τοῦ «Μεγάλου Σπορέως» πού μέ πολλοὺς διακριτικούς καί θαυμαστοὺς τρόπους ἐπισημαίνει τή διαρκή Του παρουσία κοντά μας συνεχῶς, ἀλλὰ, ἡ ἀνθρώπινη ἀδυναμία καί ἡ «μοναξιά μου» μέ καταβάλλει ἀρκετές φορές. Ἔτσι ὅταν βρίσκω τήν εὐκαιρία νά συναντήσω κάποιον συνεπισκοπό μου καί νά μοιραστῶ τίς ἀγωνίες μου καί τό «ἄγχη» μου τό θεωρῶ εὐλογία ἀπό τόν Θεό γιατί συναντῶ στά μάτια του, στά λόγια του, στόν τρόπο πού θ' ἀντέξει νά μ' ἀκούσει, τόν ἴδιο ἀγώνα, τήν ἴδια ἔνταση, τήν ἴδια «μοναξιά», τήν ἴδια ὑπομονή στό νά «βαστά-

ξουν τόν καύσωνα τῆς ἡμέρας» καί τῆς ἀφρικανικῆς γῆς, διότι καί αὐτοὶ «ἐξῆλθαν τοῦ σπείραι τόν σπόρον».

Θά ἀποτελοῦσε ἓνα μοναδικό κεφάλαιο συμβουλευτικῆς καί ἱεραποστολικῆς ποιμαντικῆς ἂν κατέγραφα τίς συμβουλές τους καί τοὺς λόγους παρηγορίας τους, ἀλλὰ, θά σταθῶ σέ ἓναν ἀλλοῦ παράγοντα πού θεωρῶ, ἐξίσου, σημαντικό νά μοιραστῶ μαζί σας μέσα ἀπό αὐτές τίς γραμμές· τόν παράγοντα τῆς κοινῆς «μοναξιάς τῶν Ὁρθοδόξων ἱεραποστόλων», σήμερα.

Τί ἐννοῶ μέ τόν ὄρο αὐτόν;

Τῆ «μοναξιά» πού βιώνει ὁποῖος βρεθεῖ στήν πρώτη γραμμὴ τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου.

Θά περιέγραφα τήν ἐμπειρία αὐτὴ ὡς κατάσταση μιᾶς διαρκοῦς αὐξανόμενης καί διογκούμενης «ἐκκληξέως» γιά τό μέγεθος τῆς παντοειδοῦς ἀδιαφορίας, ἐκ μέρους τῆς μεγαλιότερης μερίδας τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων, προσωπικοτήτων, ὑπευθύνων, ταγῶν ἀλλὰ καί τοῦ πληρώματος τῶν πιστῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πού ἐπιεικῶς θά μπορούσαμε νά τό κατατάξουμε στήν ἀγνοία, στή μὴ καλλιέργεια τῆς πίστεως, ἀκόμα καί στήν ἔλλειψη τῆς πίστεως, ἢ στόν κόπο τῆς πίστεως. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ζωὴ τῆς πίστεως σέ ἓνα περιβάλλον ἀδιάφορο ὡς πρὸς τήν πίστη συσσωρεύει ἓνα μεγάλο καί δύσκολο ἐκφραζόμενο κόπο στοὺς ἐργάτας καί τιμητὰς τοῦ Εὐαγγελίου.

Τόν Νοέμβριο τοῦ 2006 περίοδευα μέ τόν διευθυντὴ τοῦ Ὁρθόδοξου Χριστιανοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς -(O.C.M.C)- π. Μαρτίνο Ritsi τίς ἐνορίες τοῦ Β. Καμερούν ἐν καιρῷ βροχῶν καί καταιγίδων σέ μιὰ προσπάθεια νά χαρτογραφηθοῦν ἀπὸ κοντὰ τά ἰδιάζοντα προβλήματα τῆς ἱεραποστολῆς στήν περιοχή αὐτή.

Σέ μιὰ λειτουργικὴ σύναξη μέσα σέ μιὰ πληθοκαλύβα πού χρησίμευε ὡς ἐκκλησία γιά μιὰ ἀπὸ τίς πολλὲς ἐκκλησιαστικὲς κοινότητές μας -(ὁ π. Μαρτίνος δέν συμμετεῖχε στὴ Λειτουργία ὑπὸ τό βάρος μιᾶς ἐξανθητικῆς διάρροιας)- τὴν ὥρα τοῦ Κοινωνικοῦ ἄρχισε νά χτυπάει τό τὰμ-τὰμ καί ὄλο τό ἐκκλησιαστικὸ σκώθηκε ὄρθιο καί ἄρχισε νά ψάλλει στὴ γλώσσα τῶν Τιπουρί κάποιους στίχους ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ, νά χτυπᾷ τά χέρια του ρυθμικά καί νά χορεύει μέχρι νά τελειώσει καί ἡ κοινωνία τῶν πιστῶν καί συνεχίστηκε γιά πολλὴ ὥρα μετὰ τὴ λήξη τῆς Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως στο «προαύλιο» τοῦ «ναοῦ».

Όταν τελείωσαν οι χοροί και άφου χαιρετίσαμε τον κόσμο πήραμε με τα πόδια τον δρόμο της επιστροφής προς το ιεραποστολικό Κέντρο του Κατράνγκ. Κάποια στιγμή ο π. Μαρτίνος γύρισε και μου είπε φανερά συγκινημένος:

«... οι άνθρωποι εδώ με τό τάν-τάμ, τους χορούς και τα ομαδικά ψαλλίσματά τους στη θεία Λειτουργία έχουν μιά ζωντάνια στον τρόπο που εκφράζουν την πίστη τους που κάνει τις δικές μας ένορίες στην Άμερική να μοιάζουν με συνάξεις πεθαμένων...».

Ξαφνιάστηκα και μου πήρε χρόνο να νιώσω τη βαρύτητα των λόγων του, καθότι και εγώ προέρχομαι εκκλησιαστικώς από μιά παρόμοια κοινότητα που ποτέ δεν θά ήθελα να τη χαρακτηρίσει κάποιος με αυτόν τον τρόπο. Πίστευα ότι, κάθε τόπος, κάθε εκκλησιαστική κοινότητα έχει τα δικά της προσωπικά χαρακτηριστικά, άλλα στην Εύρωπη, άλλα στην Άσία, άλλα στην Άφρική.

Όμως κατάλαβα ότι τα λόγια αυτά δεν ήταν μιά άμεση κριτική των εκκλησιαστικών κοινοτήτων των προηγμένων χωρών όσο μιά διαπίστωση για την έλλειψη δυναμικότητας και ζωντάνιας στην πλειοψηφία αυτών των κοινοτήτων.

Είναι γεγονός ότι όλη η Άφρική διαλαλεί σε κάθε περίπτωση, σε κάθε ευκαιρία τη χαρά της που γνώρισε, που βρήκε επιτέλους τον Χριστό, που μοιράστηκε τον Χριστό με όλους έμας που τον γνωρίζουμε εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια και ποικιλοτρόπως –καθημερινά– Τόν αρνούμεθα.

Σε κάθε πανηγύρι, σε κάθε έορτή, σε κάθε σύναξη, σε κάθε ευκαιρία τά αυτοσχέδια τραγούδια και οι χοροί

μιλάνε για τό γεγονός αυτό και όλοι μαζί χορεύουν τό γεγονός... ζούμε τη στιγμή της Γαλιλαίας.

Κάθε φορά που βρίσκομαι μπροστά σε τέτοια τραγούδια, χορούς και έκδηλώσεις θυμάμαι με συγκίνηση τις συμβουλές του μακαριστού Γέροντός μου που μάς συμβούλευε όλους: **«όταν κουράζεσθε να φέρνετε στον νοῦ σας τη στιγμή που συναντήσατε τον Κύριό μας και σᾶς προσκάλεσε να τον ακολουθήσετε... να θυμάστε την προσωπική σας Γαλιλαία...».**

Κάποτε στο τέλος μιάς τέτοιας έκδηλώσεως μετά από μιά εύχαριστική σύναξη σε μιά ένορία μας, μέσα στα τροπικά δάση, έφτασε η στιγμή της αναχωρήσεώς μου. Τότε ο Έφημέριος με παρεκάλεσε να παραμείνω δύο λεπτά ακόμη διότι ήθελαν να μου φέρουν ένα δώρο. Περίμενα...

Ήλθαν μετά από λίγο οι έπίτροποι της ένορίας μαζί με τον Έφημέριο κρατώντας ένα πετεινό πολύχρωμο και λεβεντόκορμο.

Βιάστηκα να τους εύχαριστήσω αλλά με διέκοψε εύγενικά ο Έφημέριος λέγοντας: **«Σκεφτήκαμε πολύ τί δώρο να σᾶς κάνουμε... Η φτώχεια μας δεν μάς επιτρέπει κάτι που να συμβαδίζει με τό εκκλησιαστικό σας αξίωμα και έτσι καταλήξαμε να σᾶς κάνουμε ένα συμβολικό δώρο. Διχαστήκαμε στην απόφασή μας αλλά τελικά, καταλήξαμε όλοι στο να σᾶς κάνουμε δώρο ένα μεγαλόσωμο πετεινό. Μήν μάς παρεξηγήσετε. Κρατήστε τον πετεινό και κάθε φορά που θά λαλεί να μάς θυμάστε. Να θυμάστε την ένορία μας και τό ότι πάντα σᾶς χρειαζόμαστε κοντά μας. Να τον ακούτε και να μήν επιτρέψετε στη λησμονιά να μάς αρνηθείτε...».**

Έμεινα έκπληκτος, συγκινημένος και άφωνος από την απλότητα και την εύαγγελική συμβολικότητα που επέλεξαν να δώσουν στο δώρο τους...

Θά ήθελα τον πετεινό αυτόν να τον έκανα δώρο σε όλους εσᾶς τους συμπρεσβυτέρους, συνδιακόνους και αδελφούς, εν Χριστώ Ίησοῦ... να σᾶς θυμίζει με τη φωνή του την προσπάθειά μας στα Έθνη, τά γνωρίζοντα **«θεούς άηλοτρύους»**, να σᾶς θυμίζει ότι, και εδώ στις έσχατιές της γῆς **«κηρύττεται Χριστός»** εν μέσω φοβερῆς έλλείψεως έργατών και άπεριγράπτων δυσκολιών. Καί αν αισθανθείτε, στο πρώτο ή στο δεύτερο λάλημα του ότι, με κάποιον τρόπο, μάς έχετε αρνηθεί, να προσευχηθείτε τουλάχιστον, για έμας...

Τόν άσπασμόν της πίστεως εις πάντας...